

Цикл дисциплін за вибором аспіранта

«Міжнародно-правовий захист довкілля у період збройного конфлікту»

I. Основна мета засвоєння курсу є вивчення основних положень міжнародних договорів, які безпосередньо чи опосередковано спрямовані на захист навколишнього середовища під час збройних конфліктів.

II. Місце навчальної дисципліни у програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності). Дисципліна «Міжнародно-правовий захист довкілля у період збройного конфлікту» є додатковою спеціалізованою дисципліною, яка тісно пов'язана з дисциплінами вибіркового циклу, зокрема дисципліною «Управління белігеративними ландшафтами», а також освоєних базових дисциплін ОП «Бакалавр» та «Магістр».

III. Завдання дисципліни полягає в наступному:

- розглянути міжнародно-правовий захист довкілля у період збройного конфлікту;
- з'ясувати вплив збройних конфліктів на стан навколишнього природного середовища, та встановити можливий стан захисту через дотримання міжнародно-правових конвенцій;
- з'ясувати відповідальність за спричинення шкоди довкіллю внаслідок збройного конфлікту;

IV. Основні результати навчання та компетенції, які вони формують.

Компетенції:

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК01.Здатність до засвоєння концепцій, теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування.

ФК03.Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері екології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

ФК04.Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері екології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

ФК05.Здатність застосовувати сучасні інструменти, електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, зокрема для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері екології, охорони природи та раціонального природокористування.

ФК 07. Здатність оцінювати стан біорізноманіття та вплив на нього планованої діяльності.

Результати навчання:

Програмними результатами навчання є:

РН01.Глибоко розуміти концептуальні принципи та методологію природничих наук, формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології.

РН02. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН05.Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику з врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН06. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку оброблення й аналізу інформації з проблем екології та дотичних питань, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН07. Мати сучасні концептуальні знання та високий методологічний рівень у сфері екології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень.

РН 08. Оцінювати стан біологічного різноманіття біоценозів природних, антропогенно-змінених та штучних екосистем і вплив на них планованої діяльності.

РН 09. Проектувати, реалізовувати проекти і здійснювати управління об'єктами та територіями природно-заповідного фонду.

V. Короткий зміст дисципліни.

Тема 1. Міжнародно-правовий захист довкілля у період збройного конфлікту.

Зміст теми: Міжнародно-правові зобов'язання держав щодо захисту довкілля у період збройного конфлікту. Норми міжнародного гуманітарного права та його пролонгація в Конвенціях: ЮНЕСКО, Женевській конвенції, Гаазька Конвенція, Конвенція ЕНМОД.

Тема 2. Збройний конфлікт і захист навколишнього природного середовища на території України.

Зміст теми: Збройний конфлікт і стан захисту навколишнього природного середовища на сході України. Використання об'єктів природи як військових об'єктів у збройному конфлікті.

Тема 3. Стан об'єктів навколишнього природного середовища під час збройного конфлікту.

Зміст теми: Стан об'єктів у навколишнього середовища під час збройного конфлікту. Екологічні проблеми затоплення шахт, пошкодження водогонів, пошкодження ЛЕП, об'єктів промисловості, нанесення шкоди сільськогосподарським підприємствам та угіддям, завдання шкоди природно-заповідним територіям та об'єктам природно-заповідного фонду

Тема 4. Відповідальність за спричинення шкоди довкіллю внаслідок збройного конфлікту.

Зміст теми: Відповідальність за спричинення шкоди довкіллю внаслідок збройного конфлікту. Нормативні акти, що регламентують відповідальність за спричинення шкоди. Відшкодування в порядку цивільного та кримінального судочинства.

Тема 5. Постконфліктне відновлення довкілля.

Зміст теми: Jus post bellum, захист навколишнього середовища та протимінна діяльність. Міжнародні конвенції у пост конфліктний період - АРМВС і ССМ. Міжнародні стандарти відновлення замінованих територій-IMAS, міжнародні стандарти ISO.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу.

Кафедра екології факультету природничо-географічної освіти та екології: старший викладач, кандидат біологічних наук Лаврінченко В.М.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу. На вивчення дисципліни відводиться 120 годин (4 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 10 год., практичних – 30 год., самостійна робота – 80 год.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни.

1. Балюк, Г. І., Шомпол, О. А. Національні та міжнародно-правові проблеми регулювання охорони довкілля і забезпечення екологічної безпеки під час збройних конфліктів // Адміністративне право і процес. – 2015. – № 2 (12). – С. 142–158.
2. На межі виживання: знищення довкілля під час збройного конфлікту на сході України/ А. Б. Блага, І. В. Загороднюк, Т. Р. Короткий, О. А. Мартиненко, М. О. Медведєва, В. В. Пархоменко; за заг. редакцією А. П. Буценка / Українська Гельсінська спілка з прав людини — К.: КИТ, 2017. — 88 с. з іл.
3. Загороднюк І. Біотичне різноманіття та екобезпека в зоні АТО: аналіз ситуації та ризиків // Збереження біологічного і ландшафтного різноманіття України: матеріали науково-практичної конференції 7–8 липня 2016 р. / За ред. В. А. Дякова. – Святогірськ, 2016. – С. 41–50. – ISSN 978-617-7130-04-7.
4. Лисик В. Вплив Міжнародного комітету Червоного Хреста на розвиток гуманітарного права / Український часопис міжнародного права. – 2006. – № 2. – С. 73–81.
5. Конвенція про заборону військового або будь-якого іншого ворожого використання засобів впливу на природне середовище від 18 травня 1977 р. [Електронний ресурс]. – Правова бібліотека України. – Режим доступу : <http://www.uapravo.net/akty/pravo-main/akt8pvqz3o.htm>.
6. Всесвітня хартія природи, схвалена Генеральною Асамблеєю ООН 28 жовтня 1982 р. // Официальные отчеты Генеральной Ассамблеи, тридцать седьмая сессия, Дополнение № 51 – С. 24–27

IX. Система оцінювання:

Основними формами поточного контролю є:

- контроль самостійної роботи
- модульний контроль у вигляді письмових тестових завдань.

Підсумковий контроль: залік у 5 семестрі.